

FUB mener

En god start i barnehagen

Barnehagestart er en spennende tid for både barn og foreldre. Men hvordan gjøre overgangen fra hjem til barnehage så trygg og god som mulig?

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Rammeplan for barnehage er tydelig på at når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

FUB mener

- Foreldrene må i god tid før oppstart få informasjon om hvordan tilvenning i barnehagen gjennomføres. Hva forventes av foreldrene før, under og etter oppstartsdagene? Det er viktig at barnehagen sikrer at alle foreldre har mottatt og forstått informasjonen. Ta gjerne en telefon.
- Det må sikres at overgangen blir trygg og god for alle barn. Et samarbeid mellom hjem og barnehage må komme i gang tidlig nok, slik at barnehagen får tid nok til å forberede alt som skal være på plass før barnet starter opp i barnehagen.
- Barnehagen bør invitere til besøksdager, der barn og foreldre kan gjøre seg kjent med og bli trygge på barnehagen. Foreldrene kan også gjøre seg kjent med hverandre og de ansatte før oppstart.
- For foreldre med minoritetsspråklige barn, samiske barn eller barn med behov for særskilt tilrettelegging, kan det være ekstra viktig at barnehagen har en rutine som sier noe om hvordan barnehagen forbereder seg på å ta imot disse barna og foreldrene. Kartlegging og

tilrettelegging for barn med større tilretteleggingsbehov må komme i gang før oppstart i barnehagen. Dette vil gi foreldrene en trygghet på at barnehagen er godt forberedt på å ta imot barnet deres, og at barnet får et tilrettelagt tilbud fra første dag i barnehagen. Personalet må ha fått nødvendig opplæring i de tilfeller det er behov for det.

- Barnehagen må sette av nok tid til å gjøre barnet trygt i sine nye omgivelser. Hvor lang tid det tar, og hvordan tryggheten etableres, er forskjellig fra barn/familie til barn/familie. De fleste barnehager praktiserer en tilvenning der det settes av tre dager, men vår erfaring er at tilvenningsprosessen krever mer tid og innsats. Det bør settes av fem dager til tilvenning, der foreldrene er til stede. Ansvar for barnet overføres gradvis fra foreldre til barnehage. Barnehagen som den profesjonelle part må ta initiativ til en god dialog og en forventningsavklaring mellom foreldrene og de ansatte.
- Når barnet begynner i barnehagen bør det gjennomføres en oppstartssamtale så raskt som mulig. En slik samtale, med blant annet forventningsavklaringer og informasjon om barnet og familien det er viktig at barnehagen kjenner til, er viktig for at oppstarten skal bli god for alle.
- Barnehagen bør ha fokus på språk og kultur i tilvenningen, slik at barn og foreldre kjenner en trygghet i barnehagen.
- Det må være tett dialog mellom ansatte og foreldre, og ansatte som har tid til barnet og foreldrene i tilvenningen

Eksempler på henvendelser til FUB

- *Vi har fått tildelt barnehageplass i hjemkommunen vår. Nå har vi fått beskjed om at tilvenning (som begynner om en uke) skal skje med vikarer i stedet for de fast ansatte på småbarnsavdelingen. Vi skjønner jo at dette sikkert skyldes sykemeldinger eller lignende, men for meg som mor blir dette veldig ugreit. Skal ettåringen vår først bli litt trygg på noen, også forsvinner de og deretter kommer det nye?*
- *Da jeg søkte om barnehageplass i januar ble jeg informert at tilvenningstid er tilpasset til barns behov, men utgangspunktet er 5 dager. Nå har jeg plutselig fått informasjon om at vi ikke får lov å være med mer enn 5 dager i barnehagen. Det kreves at vi leverer datteren vår og går med det samme, uansett situasjon. Datteren vår er ikke trygg, og hun viser det. Vi har bedt om mere tid, men fikk nei til det.*
- *Mitt barn går i en barnehage som jeg opplever som svært lite samarbeidsvillige når det gjelder barnas individuelle behov. Det er lite villighet til kompromiss, alt skal gå etter hvordan det passer best for ansatte. Dette er mitt første barn og jeg er usikker på hvordan alt fungerer. Jeg har i forbindelse med tilvenning hatt samtaler med både styrer og ped.leder og det har vært en kamp. Nå er jeg i samme situasjon ett år etterpå og igjen har jeg kamp foran meg. Hvordan kan dere hjelpe meg?*

Foreldrenettverk som forebyggende tiltak for å sikre en god overgang

Forskning viser at gode relasjoner mellom foreldrene i barnegruppa er med på å skape et mer inkluderende miljø blant barna. Barnehagene må legge til rette for sosiale møtepunkter der foreldre kan treffes, og dette kan gjerne starte opp før barna begynner i barnehagen. Barnehagen kan, som f.eks Kjølstad barnehage i Fredrikstad gjør i tiden før barnehageoppstart, invitere små grupper med

barn og foreldre til lekegrupper i barnehagen. Dette skaper foreldrenettverk. Barnehagen kan også opprette en fadderordning blant foreldrene, der nye foreldre kan få informasjon av og stille spørsmål til de som er mer erfarne.